

Značilnost otrokovega zgodnjega razvoja je oblikovanje varne navezanosti v odnosu do dorašlih, ki skrbijo zanj. Prav varna navezanost je tudi najmočnejši varovalni dejavnik tako pri razvoju osebnostne čvrstosti, kot tudi čustvene odpornosti na razvoj odvisniškega vedenja. Varno navezan otrok, ki je deležen močnega čustveno fleksibilnega in varnega stika z odraslim, ter posledično razvije tudi učinkovito regulacijo čustvovanja, impulzov, ter druge sposobnosti prefrontalnega korteksa, je otrok, pri katerem se odvisnosti od medijev ni treba bati. V predavanju bomo osvetlili osnovna spoznanja zdravega razvoja otrokovih možganov in prikazali načine učinkovitega rokovanja z izzivi, ki jih ta razvoj prinaša odraslim, ki za otroka skrbijo. Odrasli je namreč tisti, ki s svojim ravnanjem in odzivanjem neposredno oblikuje nevrološko podlago otrokovega delovanja in vedenja.

Zdravi otroci, odporni na past digitalnih medijev

Seminar za vzgojiteljice/je in učiteljice/je
19.9.2017

NIJZ

Dr. Katarina K. Erzar

Čustveno varni odnosi – zdravi možgani

Having coffee with frens

A day in a beach

Cheering your team

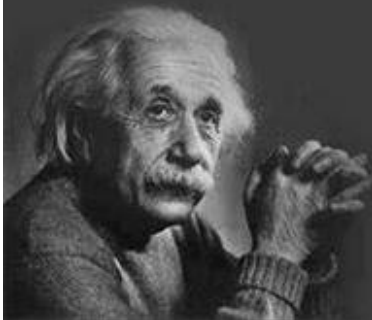
Out on an intimate date

Enjoying the sights

Having dinner

"I fear the day that technology will surpass our human interaction. The world will have a generation of idiots"

Albert Einstein

Kaj je to zdrav otrok?

1. Ritem in razvoj vzajemnosti (zaupanje)
2. Razvoj varne navezanosti, od zunanje k notranji regulaciji (prepoznavnost)
3. Vzajemnost in varna navezanost, senzitivnost in čustvena odzivnost (pripadnost)
4. Pristnost in potreba po naravnih dražljajih (dostojanstvo)
5. Odpornost na digitalne dražljaje (sočutje)

Vloga odraslega v življenju otrok

1. Oblikovanje, ne dresura
2. Odraslo spoštovanje otrokovih mej je ključ do razmejitve otrok odrasli in ključ do otrokovega upoštevanja meja.
3. Stik, ne „daljinec“ in kričanje!
4. Zgled, ne pridiganje!
5. Odrasli s svojo držo in načinom dela z otrokom, neposredno oblikujejo možgane otroka.
6. Odrasli je odgovoren za in oblikuje vzdušje in prostor za otrokov razvoj, ne obratno!
7. Umetnost umirjanja brez dodatnih dražljajev.

Otroški možgani se razvijajo ob odraslih možganih

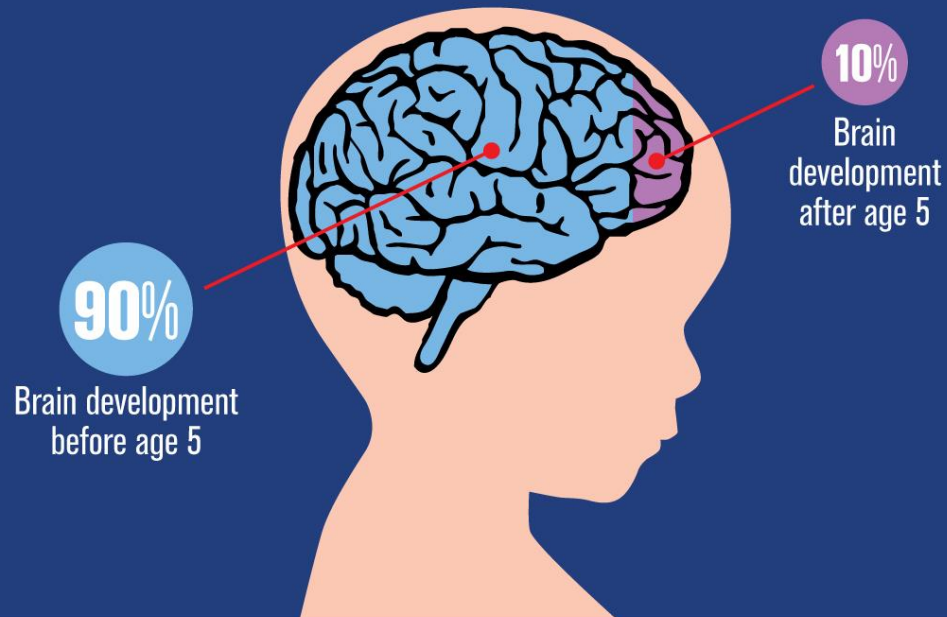
Otroški možgani se razvijejo skozi odnose s starši in
drugimi odraslimi skrbniki

Pomen zgodnjega razvoja (Tronick: Still face paradigm)

<https://www.youtube.com/watch?v=bG89Qxw30BM>

Before age 5

90% of a child's brain development happens

Source: Harvard Center for the Developing Child

Vermont's future starts with today's children

Razvoj leve in desne hemisfere

Source: The Shichida Method

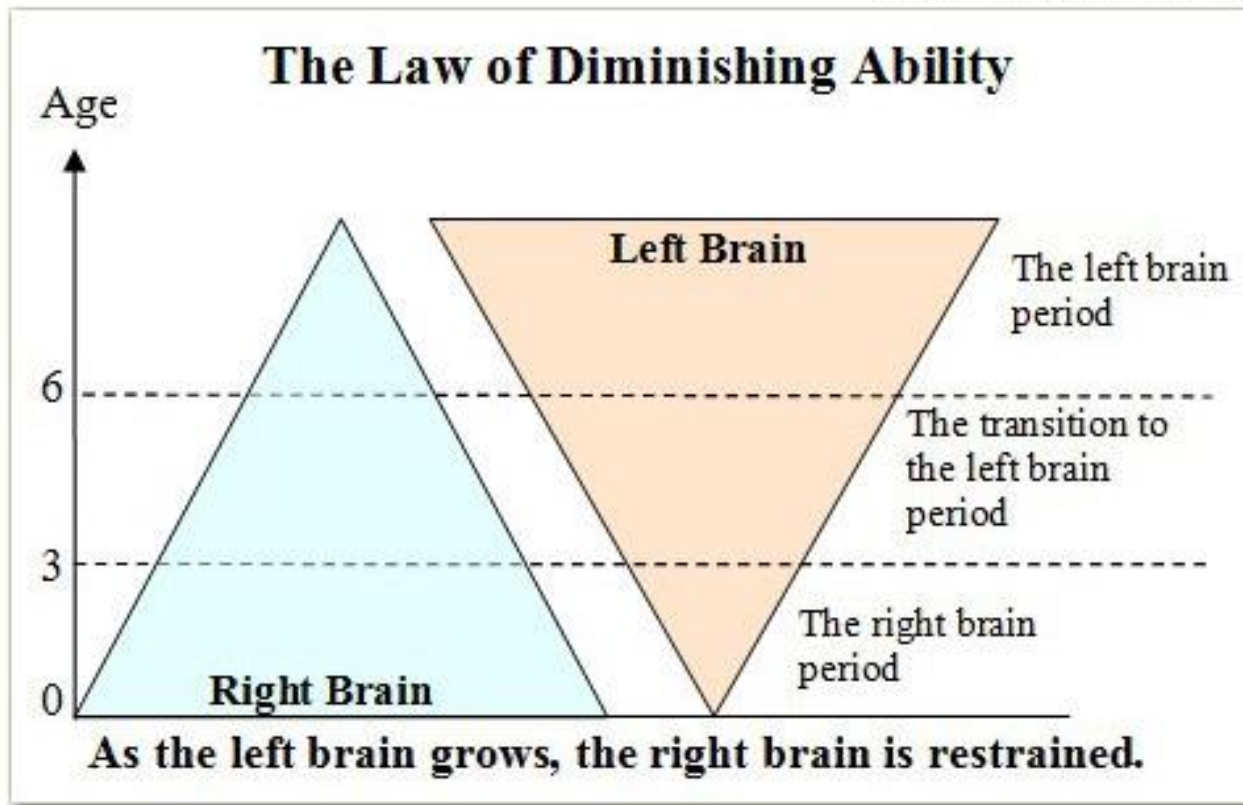

Figure 2.6 – The Law of Diminishing Ability

Kako krepiti zdravje mlade družine

1. Medgeneracijska opora
2. Opora zunanjega sveta
3. Vloga vrtca, šole, pediatrične stroke

Odnos otrok - odrasli

- Perlman (you tube; Itzhak Perlman, easy hard)

1. Odrasli: zaznava, čustvo, misel, vedenje
2. Otrok: zaznava, vedenje, čustvo, misel

Za varno otrokovo raziskovanje in vstop v svet morajo biti starši vedno aktivno vključeni

- Strah staršev in oblikovanje samozavesti otrok
- Strah otrok in oblikovanje suverenosti staršev

Vzajemnost učenja: otroci vedo več in hitreje kot starši, starši presojujejo in izbirajo bolje kot otroci

- Ključni pomen trikotnika vzgojitelj/ica, učitelj/ica – starši - otrok

Vloga digitalnih naprav v družini in družbi

1. Kako „udomačiti“ in obvladati digitalizacijo?
2. Če je odrasli gospodar digitalnih naprav, otrok ne bo njihov suženj
3. Regulacija
4. Razmejitve
5. Stik

Literatura

- Erzar, T: Erzar, K. (2011). *Teorija navezanosti*. Ljubljana. Mohorjeva.
- Gold, J. (2015). *Vzgoja v digitalni dobi*. Ljubljana. Didakta.
- Siegel, D. (2004). *Parenting from the inside out*. New York. Penguin.
- Siegel, D. (2013). *Brainstorm, the power and purpose of teenage brain*. New York. Penguin.
- Siegel, D. J. (1999), *The developing mind: How Relationships and the Brain Interact to Shape Who We Are*. New York, London: The Guilford press.
- Tronick, E. (2007). *The neurobehavioral and Social-Emotional Development of Infants and Children*. Norton, NY
- Vaterlaus, J.M.; Beckert, T.E.; Tulane, S.; Bird, S.V. (2014). They always ask what I'm doing and who I'm talking to: parental mediation of adolescent interactive technology use. *Marriage and Family review*. 7.nov. published online